

Series ωZWYX/C

Set-4

Q.P. Code 18

Roll No.

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Candidates must write the Q.P. Code on the title page of the answer-book.

TIBETAN

Time allowed : 3 hours

Maximum Marks : 80

- དྲི་ཤོག་ལ་བར་དུ་འཁོད་པའི་ཨང་གི་ 6 དག་ཡོད་པས་ཞིབ་གཤེར་གནང་རོགས།
- དྲི་ཤོག་གི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིང་པའི་ཀོཏ་ཨང་གི་དེ་འོས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཤོག་གུ་ལ་བཀོད་རྒྱ།
- ལན་བྲིས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཨང་འི་མ་རྣམས་འི་མ་པས་བྲིས་གནང་རྒྱ།
- སྐར་མ་ 15 བར་དྲི་བ་སློབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བསྐྱེར་ཡོད། དུག་ཚེད་ 10:15 ལ་དྲི་ཤོག་བཀོད་འགྲེམས་གནང་རྒྱ་དང་། དུག་ཚེད་ 10:15 �ནས་ 10:30 བར་སློབ་སྦྱོང་ཚེས་དྲི་བ་སློབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལན་འདེབས་གནང་མི་ཚོག

- Please check that this question paper contains 6 printed pages.
- Q.P. Code given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 8 questions.
- Please write down the serial number of the question in the answer-book before attempting it.
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

General Instructions :

- (i) Question paper is divided into 4 sections.
- (ii) It has Total 8 questions.
- (iii) **Section A – Reading** contains 1 question (Q 1).
- (iv) **Section B – Writing** contains 3 questions (Q 2 to 4).
- (v) **Section C – Grammar** contains 1 question (Q 5).
- (vi) **Section D – D Literature** contains 3 questions (Q 6 to 8).
- (vii) Attempt questions as per specific instructions.

Section ‘A’ (Reading) (15 Marks)

1. བོདྲོགས་ལུས་ཅམལ། (Comprehension) (15 Marks)

སློབ་གྲ༱

༡༧། །གསུང་སློབ་ལ་སློབ་གྲ་ཞི་དཔོན་པ་ཞིག་དང་འདྲ་ཟེར། ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་གྲ་ཞི་རྒྱལ་ཁབ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་མཁལ་གྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་ཟེར། གང་ལྟར་སློབ་གྲ་ཞི་མི་སྡེར་ཞིག་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ན། རང་ཉིད་ཤེས་སློབ་ཀུན་ལྡན་གྱི་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའམ་གྱིས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་བསམས་ན། སློབ་གྲ་ཞི་ཐབས་ཤེས་ལུང་འབྲེལ་གྱི་མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་སྲོང་སྡེལ་གསུམ་བྱེད་མཁལ་གྱི་ཤེས་ལྡན་པ་བསྐྱུན་སའི་བསྟེ་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་ཤིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློབ་གྲ་ཞི་རང་མི་རིགས་གྱི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་མཁལ་གྱི་སྐྱབས་མཐུན་དམ་གཅོད་གི་མི་རབས་གསར་པ་གསོ་སྲོང་བྱ་ས་ཞིག་ཡིན། དེ་བས་ན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་རྣམས་གྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་རྣམས་བར། རང་ཉིད་ལ་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་ཐར་འགྲུང་རྒྱུང་འགྲུང་བྱས་ནས་མ་བསྐྱེལ་བར། རང་དང་ན་མཉམ་པའི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སློབ་གཉེར་བའི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐྱེད་ས་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་བྱེད་ནས་རང་གི་ཡུལ་དང་རང་གི་མི་རིགས། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་མི་རིགས་གཞན་གྱིས་གཡས་བསྐྱར་གཡོན་བསྐྱར་བྱ་ས་ཞིག་མ་ཡིན་པ་བཟོ་སྐབ་པ་དགོས།

རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་དམག་ཁོ་ནའི་ལུས་པ་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཐན་པར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བསམ་སློབ་གསོན་ཤུགས་གསར་པ་འདོན་སྡེལ་བྱེད་སྐབ་མཁལ་གྱི་སློབ་གྲ་བཟང་པོ་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པ་ནི། ཁ་ཚད་དགོས་གཏུགས་གྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སློབ་གྲར་དོ་སྣང་མེད་པའི་སྲིད་གཞུང་དང་སྲི་ཚོགས། མི་སྡེར་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ནི་རྗེས་ལུས་གྱི་བསམ་སློབ་ཡོད་པའི་བྱེད་སྐྱེད་ཡིན། དེ་ནི་དེད་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་འདོར་དགོས་པའི་བསམ་སློབ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སྡེར་སུ་ཡིན་ཡང་ཚང་མས་སློབ་གྲའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་སློབ་སྲོང་གི་ལས་སློབ་ཡར་རྒྱས་ལ་ལུས་པ་ཡོད་ཚད་འདོན་དགོས། དེ་ནི་སྤོན་ཐོན་གྱི་བྱེད་སྐྱེད་ཡིན།

གོང་གསལ་དུས་མཚམས་འདི་ལོགས་བར་བསྐྱབས་ནས་གཤམ་གསལ་རྩི་བར་ལན་གྲིས།

(5×2=10)

I) སློབ་གྲུའི་དཔེར་གང་བཞག་འདུག་གམ།

ཡང་ན།

མི་སྐྱེར་ཞིག་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ན། སློབ་གྲུ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

II) རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གིས་སློབ་གྲུར་གཞིགས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་དགོས།

ཡང་ན།

ཁྱེད་ཀྱིས་བསམས་ན་སློབ་གྲུ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

III) སློབ་གྲུའི་ནང་གི་སློབ་མ་ཚོས་དུས་ཚོད་པར་འགྲང་ཚུར་འགྲང་མང་པོ་བྱེད་ན་གྲོང་གང་ཞིག་ཤོག་སྲིད་དམ།

IV) སློབ་གྲུའི་ནང་གི་སློབ་མ་ཚོས་སོ་སོ་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་བར་སྲུ་དང་གང་གི་ཆེད་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

V) རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སྲོན་སྲོན་པ་ཚོས་བྱེད་སྤངས་གང་ཡིན་ནམ།

VI) གཤམ་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་གོད་གི་དུས་མཚམས་ནས་ཚོལ།

(4×1/2=2)

དཔེར་ན། བན་བ། -- བཟང་པོ་ལྟ་བུལ།

- a) རྗེས་ལུས།
- b) རྟེན་བ།
- c) གཞོད།
- d) བཙོན་འགྲུས།

VII) གཤམ་གྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་ཚིག་གོགས་གཉིས་རེ་གྲིས།

(3×1=3)

དཔེར་ན། བཟོ། -- 1) བཟོ་གྲུ། 2) བཟོ་ཚོང་ལྟ་བུལ།

- a) གཞུག།
- b) སློབ།
- c) སྐྱར།

Section 'B' (Writing) (25 Marks)

2) གཤམ་འཁོད་རྩི་བར་ལན་གྲིས། (8 Marks)

I) ཁྱེད་རང་སློབ་གྲུའི་ལུས་ཚུལ་གྱི་དགོ་ཀན་ཡིན་ལུས་བྱས་ནས། སློབ་གྲུའི་ཚེད་རིགས་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་ཉིན། གཤམ་གསལ་ཚེད་རིགས་ཀྱི་དངོས་ཆས་རྣམས་གྲངས་དེས་ཅན་ཞིག་དགོས་པའི་མངགས་ཉེའི་ཡི་གེ་ཞིག་གྲིས། (1×4=4)

- a) ཀྱང་ཚེད་པོ་ལོ།
- b) ལོག་ཚེད་པོ་ལོ།
- c) དབྱུག་ཚེད་པོ་ལོ།
- d) ལྷ་ཐག་མི་ཏར་ཉ་ཅན།
- e) མིག་ཤེལ་ནག་པོ།

II) མངགས་ཉེའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་གོ་དོན་གྲིས། (1×2=2)

III) མགོན་ཤོག་ཡིག་རིགས་ལ་མ་མཐར་ཡང་གང་དང་གང་ཚང་དགོས་སམ། (1×2=2)

3) ལྲི་རྩོམ། (Poetry) (10 Marks)

གཤམ་གསལ་འགྲི་རྩོམ་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བར་ལན་གྲིས།

I) གཤམ་གྱི་བརྗོད་གཞི་གང་རུང་གཅིག་གི་སྟེང་ལ་རྩོམ་ཡིག་ཡིག་གྲེང་བཅོ་ལྔ་ལས་མ་ཉུང་བ་ཞིག་གྲིས། དག་ཆ་དང་ཡིག་གཟུགས། འགྲི་ཐབས་བཅས་ལ་གཞིགས་ནས་སྐར་མ་འབྲུལ་རྒྱ། (1×10=10)

- a) ཉེན་གཅིག་གི་ཉེན་ཐོ།
- b) ལོ་གསལ།
- c) འཇིག་མེ་ཚོ།

4) བས་སྒྲུབ། (Translation) (7 Marks)

གཤམ་གསལ་དུམ་མཚམས་དེ་བོད་སྐད་སྒྲུབ་བྱོས། (1×7=7)

As human beings, we must find ways to promote human values such as compassion, forgiveness, tolerance, contentment and self-discipline. Even people who have no religious belief can benefit if they incorporate these values into their lives. I refer to such human values as secular ethics or universal values.

A Buddhist monk must find ways to promote religious harmony and understanding among the major religious traditions of the world.

Section C (Grammar) (15 Marks)

5) གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཁ་གསལ་རེ་གྲིས། (15 Marks)

- I) གང་སྐྱ་དང་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་སྤང་གང་དང་གང་ཡོད་དམ། 2
- II) བྱི་སྐྱ་བརྒྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་དོན་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཅིག་གྲིས། 2
- III) བྱི་སྐྱ་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་དོན་གྲིས་ནས། ཁྱིའི་ནང་ནས་སྤོད་པ་ངན་ཤོས་ནི་ཁྱི་ཁ་ལུག་དེ་ཡིན་ཞེས་པའི་དགར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་འགའ་བྱེད་འོས་བརྒྱུང་། 2
- IV) དང་སྐྱར་འཇུག་ལུལ་གང་དང་གང་ཡོད་དམ། ཡིད་ལ་རུངས་དང་ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་འདི་འཇུག་ལུལ་གང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན། 2
- V) ལུས་ཅུ་པའི་དེ་སྐྱའི་སྤང་གི་གྲུབ་ཚུལ་གྲིས་ནས། ཐ་སྐྱད་དབང་དུ་གསུམ་གང་དང་གང་ཡིན། ཡང་ན། བདག་སྐྱའི་སྤང་འོས་བརྒྱུང་ནས། བདག་སྐྱ་མིང་གི་ཆ་ཤས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་བཞི་གྲིས། 2
- VI) གཤམ་གྱི་སྟོངས་ཆ་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱའི་སྤང་གང་འོས་ཁ་སྐོངས་བྱོས། 2
 - a) དཔལ་_____ བ་གདོད་ལ་_____ ཐོན།

b) ལྷག་པོ་-----ན་སྐྱོན་བདག་-----ལྷོད།

VII) གཤམ་གསལ་བར་སྟོང་རྣམས་སུ་སྤྲི་སྤྲི་ལྷོད་གང་འོས་ཤིས།

3

a) ལམ་དུ་-----དང་གང་གིས་མ་གཞིན་དམ།

b) མཛེས་པའི་ཞལ་རས་བསྐྱ་-----མཚར།

c) -----ལས་དོན་མ་འགྲུབ་དེ་སྤིད་དེ།

ལྷོ་ཚན་ང་བ། Section D (Literature) (25 Marks)

6) བཤེས་བའི་སྤྲིངས་ཡིག། (10 Marks)

གཤམ་གསལ་གྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཤིས།

(5×2=10)

I) འཕགས་པའི་འོར་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཤིས།

II) བསྟེན་བར་མི་འོས་པའི་བྲིས་ཐབ་ཀྱི་བྲང་ཚོས་གསུམ་ཤིས།

III) ཚད་མེད་བཞི་ལས་བྱམས་བ་ཚད་མེད་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཤིས།

IV) གཞན་དོན་དུ་སྤྲིག་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སུ་ལ་སྐྱོན་ཚུལ་ཤིས།

V) དལ་བརྒྱད་འབྲོར་བརྩུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་སྟོབ་ཚན་ནང་རི་ལྷར་གསུངས་འདུག་གམ།

ཡང་ན།

བཤེས་བའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི་ཚིགས་བཅད་ལས་བྲིད་ཀྱི་རྩོལ་ཡོད་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཤིས།

7) ལྷན་ངག་ Poetry (10 Marks)

གཤམ་གྱི་དེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་འོས་འཚམས་རེ་ཤིས།

(5×2=10)

I) ལྷན་ངག་གི་གོ་དོན་ཤིས།

II) ལྷན་ངག་གི་རྗོད་བྱེད་ལུས་ལ་དབྱེ་ན་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།

III) ཚིག་ལྷག་གི་གོ་དོན་ཤིས།

IV) གཤམ་གསལ་བྱུང་མེད་མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་རྣམས་ལ་དཔེ་རེ་ཤིས།

a) མིག་-----

b) སྒྲ།-----

c) གདོད།-----

d) གཟུགས་པོ།-----

V) <<སྟོབ་སྟོགས།>>ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་སྤྱིང་ཚིགས་བཅད་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཤིས།

8) **མཚན་མཛད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་** Rapid Reading (5 Marks)

ལྷན་འཇུག་གི་སྐོར་ཚུ་གི་ལྷན་འཇུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཏེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཟེས། (5×1=5)

- I) ལྷན་འཇུག་གི་སྐོར་ཚུ་བཞི་བ་ཚུ་པོ་མཚོ་གལ་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་སྐོར་གནང་མཁན་དེ་སུ་ཡིན་ནམ།
- II) དབྱུང་ལོ་ག་ཚོད་ལ་ཕེབས་དུས་གདན་ས་ཚུ་པོ་ཚོའི་སྐོར་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཐོག་མ་དེ་སུ་ལ་བ་ཡིན་ནམ།

ཡང་ན།

ལྷན་འཇུག་གི་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་གཞིན་གཉེས་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནམ།

- III) བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡོད་དམ།
- IV) ལྷན་འཇུག་གིས་བསྐྱུར་བཅོས་སྐབས་བདེ་ཤོས་གང་ལ་བྱང་ཡོད་དམ།
- V) བོད་དུ་དེང་རབས་དང་མཐུན་བའི་དམག་མི་ཐོག་མར་ག་དུས་བྱང་དམ།

སྐབས་མཚུགས། The End